

Nazwa przedmiotu/modułu:	Emisja głosu.
Nazwa angielska:	Voice emission
Kierunek studiów:	Wychowanie fizyczne
Poziom studiów:	Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Przyrodniczo-techniczny, Zakład Wychowania Fizycznego
Prowadzący przedmiot:	mgr Violetta Gardecka

Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	W	C	L	WR	Łącznie	ECTS
3		15			15	1

I Cel przedmiotu:

- C1** – Uświadomienie wagi odpowiedniej higieny głosowej dla optymalizacji pracy narządu głosu.
C2 – Stymulowanie pracy przepony oraz umiejętności wykorzystania rezonansu jako nośnika fal akustycznych.
C3 – Nabycie umiejętności autorelaksu jako warunek właściwego nastawienia głosowego.
C4 – Wyrabianie nawyku wyrazistego mówienia poprzez ćwiczenia sprawności narządów artykulacyjnych,
C5 – Uświadomienie różnic pomiędzy zapisem ortograficznym, a zasadami fonetyki.
C6 – Umiejętne wykorzystanie intonacji, barwy i dynamiki głosu w emocjonalnym przekazie tekstu.
C7 - zapoznanie z anatomią i fizjologią narządu głosu.

III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Brak

IV Oczekiwane efekty kształcenia:**W zakresie wiedzy:**

- EU W1** – Student zna budowę narządu głosu, cechy właściwej emisji głosu, typy oddychania.
EU W2 – Student zna i stosuje podstawowe zasady prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiające ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku.

W zakresie umiejętności:

- EU U1** – Student opanował umiejętność oddychania przeponowego, zna zasady impostacji głosu i potrafi je zastosować.
EU U2 –Zna i stosuje zasady prawidłowej artykulacji głosek /spółgłoski i samogłoski/ rozumie potrzebę doskonalenia warsztatu pracy w zakresie dykcji.
EU U3 – Student dostrzega potrzebę pracy nad płaszczyzną suprasegmentalną wypowiedzi /melodia, akcent, rytm, tempo/ jako nośnika emocji werbalnej. Doskonali swój warsztat pracy w tym zakresie.

W zakresie kompetencji:

- EU K1** - Student zna podstawowe zasady autoprezentacji oraz interpretacji tekstów pisanych. Jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia emisji głosu.

EU K2 – Zna i właściwie stosuje techniki relaksacyjne. Posiada umiejętność autorelaksacji. Wie jakie korzyści dla emisji wynikają z prawidłowo przeprowadzonej relaksacji.

V Treści programowe:

Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw. 1	Anatomia i Fizjologia narządu głosu / budowa i funkcja krtani;/ Techniki relaksu /trening autogenny Schultz’a/	2
Ćw. 2	Patologia głosu – dysfonie czynnościowe i organiczne. Badania foniatryczne, przepisy orzekania o chorobie zawodowej. Techniki relaksu /relaksacja wg Jacobsona/	2
Ćw. 3	Fizjologia oddechu – proces oddychania, podział, rodzaje oddychania , ćwiczenie toru brzuszego/ ;	2
Ćw. 4	Fizjologia oddechu – podparcie oddechowe /aktywizacja pracy przepony, nauka oddechu całościowego;/ techniki relaksu /wizualizacje muzyczne + wsparcie werbalne/	2
Ćw. 5	Fonacja – zjawisko powstawania głosu / otwarcie krtani/ , nastawienia głosowe; Rezonatory – amplifikatory dźwięku /podział/, barwa dźwięku – rejestry /podział/ , typy emisji	2
Ćw. 6	Podstawy normy językowej /poziomy normy językowej; błąd językowy, a wada wymowy; polskie reguły ortofoniczne /UZUS/	2
Ćw. 7	Artikulacja – wadliwa realizacja samogłosek / trudności artykulacyjne w tekstach/, klasyfikacja spółgłosek /uproszczenia i upodobnienia/, akcentowanie	2
Ćw. 8	Podsumowanie. Łączenie składowych prawidłowej emisji głosu w praktyce – scenki parateatralne z różnorodnym zadaniem emisyjnym.	1
Suma godzin		15

VI Narzędzia dydaktyczne:

1.	wykresy, diagramy, podręczniki i teksty przedmiotowo-metodyczne
2.	foliogramy, przeźrocza, nagrania CD, nagrania radiowe i telewizyjne
3.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz komputery.

VII. Metody dydaktyczne

1.	Wykład informacyjny
2.	Dyskusja dydaktyczna
3.	Działania praktyczne
4.	Film instruktażowy

VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)

F1.	Relaksacja w formie wizualizacji ze wsparciem werbalnym
F2.	Prowadzenie własnych propozycji ćwiczeń oddechowych
F3.	Prowadzenie zajęć emisyjnych dla grupy
P1.	Autoprezentacja /trening pamięci i podstawa emisyjna/
P2.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności

IX Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	15
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	6
Przygotowanie się do zajęć	4

SUMA	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Legieć-Matosiuk, Emisja głosu-skrypt dla studentów, Wyd. WSP, Słupsk 1994,
2. Gawrońska M. (2001), Podstawy wymowy i impostacji głosu dla studentów i absolwentów Akademii Wychowania Fizycznego, Wyd. AWF, Wrocław
5. Łastik A. (2002), Poznaj swój głos: twoje najważniejsze narzędzie pracy. Wyd. Studio Emka, Warszawa.
6. A. Mitrinowicz-Modrzejewska, Fizjologia i patologia głosu, słuchu i mowy, PZWL, Warszawa 1963,
8. Ostaszewska D., Tambor J. (2002), Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. PWN, Warszawa.
9. Pijarowska R., Seweryńska A.M. (2002), Sztuka autoprezentacji. Poradnik dla nauczycieli. WSiP, Warszawa
10. Przybysz-Piwko M. (red.), (2006), Emisja głosu nauczyciela. Wybrane zagadnienia. Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa.
11. Schirner M. (2003), Techniki oddychania. Techniki wydłużające oddech (i życie). Wyd. KOS, Katowice.
12. G. Skrzynecka, Uczymy się poprawnie mówić, WSiP, Warszawa 1999,..
13. Schirner A. (2003), Techniki relaksacji. Zestaw najlepszych ćwiczeń przywracających siły i energię. KDC, Warszawa.
14. Śliwińska-Kowalska M. (1999), Głos narzędziem pracy. Poradnik dla nauczycieli. Instytut Medycyny Pracy, Łódź.
15. Toczyska B. (1997), Elementarne ćwiczenia dykcji. Wyd. Podkowa, Gdańsk.

XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji

Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU W1 : K_W07,	C1,C2,C6,C7	ĆW:1,2,3,4,5,6,7,8	1,2,3	1,2,3,4	F2,F3 P1,P2
EU W2: K_W03, K_W07, K_U20,	C1,C6	ĆW: 1,2,3,4,5,6,7,8	1,2,3	1,2,3,4	F1, F2,F3,
EU U1: K_W01, K_U13, K_U20,	C2,C6	ĆW: 4,5,8	1,2,3	1,2,3,4	F2,F3, P1
EU U2: K_W07, K_U20,	C4,C5	ĆW: 6,7,8	1,2,3	1,2,3	F1, F2,F3,
EU U3: K_W03, K_U17, K_U20,	C4,C5,C6	ĆW: 7,8	1,2,3	1,2,3	F1, F2,F3, P1,P2
EU K1: K_U14, K_U20,	C4,C5,C6	ĆW: 6,7,8	1,2,3	1,2,3	F1, F2,F3,

EU K2: K_W01, K_U13	C4,C6	ĆW: 1,2,4	1,2,3	1,2,3	F1, P1
------------------------	-------	-----------	-------	-------	-----------

II. FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY				
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Efekt 1	Student nie zna budowy narządu głosu, cech właściwej emisji głosu oraz typów oddychania	Student słabo zna budowę narządu głosu, cechy właściwej emisji głosu, typy oddychania	Student orientuje się w budowie narządu głosu, cechach właściwej emisji głosu oraz typach oddychania	Student zna budowę narządu głosu, cechy właściwej emisji głosu, typy oddychania
Efekt 2	Student nie zna i nie stosuje podstawowych zasad prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiających ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku głosowego	Student zna kilka zasad prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiających ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku.	Student zna podstawowe zasady prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiające ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku.	Student zna i stosuje podstawowe zasady prawidłowego posługiwania się głosem i higieny głosu umożliwiające ochronę narządów mowy przed skutkami dużego i długotrwałego wysiłku.
Efekt 3	Student nie opanował umiejętności oddychania przeponowego, nie zna zasad impostacji głosu i nie potrafi ich zastosować.	Student opanował umiejętność ekonomiki oddechu, zna kilka zasad impostacji głosu.	Student opanował umiejętność oddychania przeponowego, zna zasady impostacji głosu.	Student opanował umiejętność oddychania przeponowego, zna zasady impostacji głosu i potrafi je zastosować.
Efekt 4	Nie zna i nie stosuje zasady prawidłowej artykulacji głosek /spółgłoski i samogłoski/ nie rozumie potrzeby doskonalenia warsztatu pracy w zakresie dykcji.	Student orientuje się w podstawowych zasadach prawidłowej artykulacji głosek /spółgłoski i samogłoski/ nie rozumie potrzeby doskonalenia warsztatu pracy w zakresie dykcji.	Zna i próbuje stosować podstawowe zasady prawidłowej artykulacji głosek /spółgłoski i samogłoski/ rozumie potrzebę doskonalenia warsztatu pracy w zakresie dykcji.	Student po zakończeniu zajęć zna i stosuje zasady prawidłowej artykulacji głosek /spółgłoski i samogłoski/ rozumie potrzebę doskonalenia warsztatu pracy w zakresie dykcji.
Efekt 5	Student nie dostrzega potrzeby pracy nad płaszczyzną suprasegmentalną	Student próbuje pracować nad płaszczyzną suprasegmentalną	Student dostrzega potrzebę pracy nad płaszczyzną suprasegmentalną	Student dostrzega potrzebę pracy nad płaszczyzną suprasegmentalną

	wypowiedzi /melodia, akcent, rytm, tempo/ jako nośnika emocji werbalnej.	wypowiedzi /melodia, akcent, rytm, tempo/ jako nośnika emocji werbalnej.	wypowiedzi /melodia, akcent, rytm, tempo/ jako nośnika emocji werbalnej.	wypowiedzi /melodia, akcent, rytm, tempo/ jako nośnika emocji werbalnej. Doskonali swój warsztat pracy w tym zakresie.
Efekt 6	Student nie zna podstawowych zasad autoprezentacji oraz interpretacji tekstów pisanych	Student zna kilka podstawowych zasad autoprezentacji oraz interpretacji tekstów pisanych	Student zna wybiórczo podstawowe zasady autoprezentacji oraz interpretacji tekstów pisanych	Student po zakończeniu zajęć zna podstawowe zasady autoprezentacji oraz interpretacji tekstów pisanych
Efekt 7	Student nie zna i nie stosuje technik relaksacyjnych. Nie posiada umiejętności autorelaksacji. Nie wie jakie korzyści wynikają z prawidłowo przeprowadzonej relaksacji.	Zna kilka technik relaksacyjnych. Nie posiada umiejętność autorelaksacji. Wie jakie korzyści dla emisji wynikają z prawidłowo przeprowadzonej relaksacji.	Zna i stosuje kilka technik relaksacyjnych. Posiada umiejętność autorelaksacji. Wie jakie korzyści dla emisji wynikają z prawidłowo przeprowadzonej relaksacji.	Zna i właściwie stosuje techniki relaksacyjne. Posiada umiejętność autorelaksacji. Wie jakie korzyści dla emisji wynikają z prawidłowo przeprowadzonej relaksacji.

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacja gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, instrukcjami do laboratorium itp.
2. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina)
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)